

ВНЕСЕНО

**ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
РЕЄСТРУ НОРМАТИВНИХ АКТІВ**

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО
РИНКУ
РІШЕННЯ**

26.04.2012

м. Київ

N 582

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 травня 2012 р. за N 787/21100

**Про затвердження Положення про вимоги до осіб, що здійснюють
професійну діяльність з управління активами інституційних
інвесторів (діяльність з управління активами), щодо складу та
структури активів недержавних пенсійних фондів, якими вони
управляють**

Із змінами і доповненнями, внесеними
рішеннями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
від 13 листопада 2012 року N 1618
(зміни, внесені абзацом третім підпункту 3.1.4 підпункту 3.1 пункту 3 Змін,
затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
від 13 листопада 2012 року N 1618, набрали чинності з 18 липня 2017 року),
від 24 квітня 2018 року N 247,
від 9 вересня 2021 року N 746

Відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" та статей 47 та 49 Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), щодо складу та структури активів недержавних пенсійних фондів, якими вони управляють (додається).
2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 10 грудня 2003 року N 560 "Про затвердження Положення про вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) щодо складу та структури активів недержавних пенсійних фондів, якими вони управляють", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2003 року за N 1210/8531 (зі змінами).
3. Департаменту спільного інвестування та регулювання діяльності інституційних інвесторів (О.

Симоненко) забезпечити подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та опублікування цього рішення відповідно до законодавства.

4. Відділу зовнішніх та внутрішніх комунікацій (Ю. Жулій) забезпечити опублікування цього рішення відповідно до законодавства України.

5. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку О. Тарасенка.

Голова Комісії
ПОГОДЖЕНО:
Голова Національної комісії,
що здійснює державне регулювання
у сфері ринків фінансових послуг
Заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України -
керівник апарату

Д. Тевелєв

А. Стасєвський

В. П. Павленко

Протокол засідання Комісії
від 26 квітня 2012 р. N 20

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
26.04.2012 N 582
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
17 травня 2012 р. за N 787/21100

Положення

про вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), щодо складу та структури активів недержавних пенсійних фондів, якими вони управляють

I. Загальні положення

1.1. Це Положення, розроблене відповідно до Законів України "Про недержавне пенсійне забезпечення", "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків", встановлює вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), щодо складу та структури активів недержавних пенсійних фондів (далі - пенсійний фонд), що перебувають у їх управлінні.

Дія цього Положення поширюється на осіб, які отримали ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) (далі - Особи).

(пункт 1.1 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

1.2. Вимоги до Осіб щодо складу та структури активів пенсійного фонду, активами якого вони управляють, визначаються інвестиційною декларацією цього пенсійного фонду, розробленою і затвердженою радою фонду та доведеною до Осіб, і цим Положенням.

1.3. Вимоги до Осіб щодо структури активів пенсійних фондів, активами яких вони управляють, до досягнення пенсійним фондом обсягу активів у розмірі 500 тисяч гривень, але на строк не більше 18 місяців з дня включення пенсійного фонду до Державного реєстру фінансових установ, застосовуються відповідно до вимог розділу III цього Положення, при цьому такій Особі не заборонено:

(абзац перший пункту 1.3 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

тримати на банківських депозитних рахунках та в ощадних сертифікатах банків до 95 відсотків загальної

вартості пенсійних активів, але не більше ніж 20 відсотків загальної вартості пенсійних активів у зобов'язаннях одного банку;

придбавати або додатково інвестувати в цінні папери, доходи за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, до 80 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в банківські метали, у тому числі шляхом відкриття поточних та депозитних рахунків в установах банків у банківських металах, до 40 відсотків загальної вартості пенсійних активів.

II. Загальні вимоги до Осіб щодо складу активів пенсійних фондів

2.1. До складу активів пенсійного фонду належать:

активи в грошових коштах, у тому числі в іноземній валюті;

активи в цінних паперах;

інші активи згідно із законодавством.

2.2. Пенсійні активи у цінних паперах складаються з:

цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства;

акцій українських емітентів;

(абзац третій пункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618,

у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.04.2018 р. N 247)

облігацій українських емітентів, кредитний рейтинг яких відповідає інвестиційному рівню за Національною рейтинговою шкалою, визначеною законодавством України, або які відповідно до норм законодавства допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, що відповідає вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

(абзац четвертий пункту 2.2 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано урядами іноземних держав, при цьому встановлення вимог до рейтингу зовнішнього боргу та визначення рейтингових компаній здійснюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;

(пункт 2.2 доповнено новим абзацом шостим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746, у зв'язку з цим абзаци шостий - восьмий вважати відповідно абзацами сьомим - дев'ятим)

облігацій іноземних емітентів (крім облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України) з інвестиційним рейтингом, визначеним відповідно до абзацу п'ятого цього пункту;

(абзац сьомий пункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

акцій іноземних емітентів, що перебувають в обігу на регульованих фондових ринках та допущені до торгів на одній з таких фондових бірж, як Нью-Йоркська, Лондонська, Токійська, Франкфуртська, або у торговельно-інформаційній системі НАСДАК (NASDAQ). Емітент цих акцій повинен провадити свою діяльність не менше ніж протягом 10 років і бути резидентом країни, рейтинг зовнішнього боргу якої визначається відповідно до абзацу п'ятого цього пункту;

(абзац восьмий пункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

іпотечних облігацій.

(пункт 2.2 доповнено абзацом дев'ятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

2.3. Пенсійні активи пенсійного фонду в цінних паперах не можуть включати:

цінні папери, емітентами яких є зберігач, особи, що здійснюють діяльність з управління пенсійними активами, адміністратор (крім випадків, передбачених пунктом 3.2 розділу III цього Положення), аудитор (аудиторська фірма) та особи, що надають консультаційні, агентські або рекламні послуги, з якими пенсійним фондом укладено відповідні договори, та їх пов'язані особи, засновники пенсійного фонду та їх пов'язані особи (крім випадків, передбачених пунктом 3.2 розділу III цього Положення);

(абзац другий пункту 2.3 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

цінні папери (крім акцій), які не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, крім випадку, якщо кредитний рейтинг облігацій відповідає інвестиційному рівню за Національною рейтинговою шкалою, визначеною законодавством;

(абзац третій пункту 2.3 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, із змінами, внесеними згідно з рішеннями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.04.2018 р. N 247, від 09.09.2021 р. N 746)

цінні папери, емітентами яких є інститути спільного інвестування, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку; векселі; деривативні цінні папери.

(абзац шостий пункту 2.3 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

Вимоги абзацу третього цього пункту не застосовуються до облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України.

(пункт 2.3 доповнено абзацом сьомим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

2.4. Пенсійні активи пенсійного фонду не можуть формуватися за рахунок коштів, отриманих на підставах, що суперечать законодавству.

2.5. Обчислення, визначення та облік чистої вартості активів пенсійного фонду здійснюються адміністратором та особою, що здійснює управління активами такого пенсійного фонду, за методикою та в порядку, визначеними Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

(пункт 2.5 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

2.6. У разі купівлі-продажу цінних паперів такі операції відображаються в обліку пенсійного фонду на кінець робочого дня, протягом якого здійснювалися ці операції.

2.7. Для формування активів пенсійних фондів особа може придбавати валюту та банківські метали через банківські установи, які мають відповідну ліцензію.

2.8. Активи пенсійного фонду можуть формуватися виключно внаслідок операцій, пов'язаних з провадженням пенсійним фондом діяльності з недержавного пенсійного забезпечення, відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

(розділ II доповнено пунктом 2.8 згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

III. Загальні обмеження діяльності Осіб щодо дотримання структури активів пенсійних фондів

3.1. Особа під час провадження нею діяльності з управління активами пенсійних фондів зобов'язана дотримуватися загальних обмежень щодо структури активів пенсійного фонду та не має права:

розміщувати на банківських депозитних рахунках у грошових коштах та в ощадних сертифікатах банків, депозитних сертифікатах банків більше ніж 50 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(абзац другий пункту 3.1 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

придбавати або додатково інвестувати в цінні папери одного емітента більше ніж 5 відсотків загальної вартості пенсійних активів (крім облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України, цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, та у випадках, визначених Законом України "Про недержавне пенсійне забезпечення");

(абзац третій пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

придбавати або додатково інвестувати в цінні папери, доходи за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, більше ніж 50 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в облігації міжнародних фінансових організацій, що

розміщуються на території України, більш як 50 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(пункт 3.1 доповнено новим абзацом п'ятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746, у зв'язку з цим абзаци п'ятий - п'ятнадцятий вважати відповідно шостим - шістнадцятим)

придбавати або додатково інвестувати в цінні папери, доходи за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, та облігації місцевих позик більше ніж 20 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в корпоративні облігації, емітентами яких є резиденти України, більше ніж 40 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(абзац сьомий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

придбавати або додатково інвестувати в акції українських емітентів більше ніж 40 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в акції українських емітентів, що не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, більш як 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(пункт 3.1 доповнено новим абзацом дев'ятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.04.2018 р. N 247, у зв'язку з цим абзаци дев'ятий - чотирнадцятий вважати відповідно абзацами десятим - шістнадцятим,

абзац дев'ятий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

придбавати або додатково інвестувати в цінні папери іноземних емітентів (крім облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України) більше ніж 20 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(абзац десятий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

придбавати або додатково інвестувати в іпотечні облігації більше ніж 40 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(абзац одинадцятий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

придбавати або додатково інвестувати в об'єкти нерухомості більше ніж 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в банківські метали, у тому числі шляхом відкриття поточних та депозитних рахунків в установах банків у банківських металах, більше ніж 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

придбавати або додатково інвестувати в інші активи, що можуть бути оцінені за ринковою вартістю та не заборонені законодавством України, але не зазначені у цьому розділі, включаючи акції, набуті внаслідок перетворення юридичної особи, корпоративні права якої перебували в активах пенсійного фонду, в акціонерне товариство, більше ніж 5 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(абзац чотирнадцятий пункту 3.1 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618)

розміщувати у зобов'язаннях однієї юридичної особи (крім облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України) більше ніж 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(пункт 3.1 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618,

абзац п'ятнадцятий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

розміщувати в облігації однієї міжнародної фінансової організації, які розміщуються на території України, більш як 20 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(пункт 3.1 доповнено новим абзацом шістнадцятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746, у зв'язку з цим абзац шістнадцятий вважати абзацом сімнадцятим)

тримати більше ніж 10 відсотків цінних паперів (корпоративних прав) одного емітента (крім облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України);

(пункт 3.1 доповнено абзацом сімнадцятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, абзац сімнадцятий пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746) тримати більш як 20 відсотків облігацій, розміщених на території України, однієї міжнародної фінансової організації.

(пункт 3.1 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

3.2. Обмеження, встановлене абзацом третім пункту 3.1 цього розділу, не застосовується протягом шести місяців у разі додаткового інвестування пенсійних активів у акції відповідного емітента при здійсненні ним додаткової емісії акцій, якщо внаслідок такого інвестування зберігається частка пенсійного фонду у статутному капіталі відповідного емітента, а акції відповідного емітента входять до складу пенсійних активів пенсійного фонду.

(розділ III доповнено новим пунктом 3.2 згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, у зв'язку з цим пункти 3.2, 3.3 вважати відповідно пунктами 3.3, 3.4)

3.3. Під час провадження діяльності, пов'язаної з інвестуванням пенсійних активів корпоративного пенсійного фонду, дозволяється придбавати або додатково інвестувати в цінні папери, емітентами яких є засновники такого фонду, не більше ніж 5 відсотків загальної вартості пенсійних активів, з дотриманням інших вимог щодо складу і структури пенсійних активів, установлених цим Положенням, а протягом перших п'яти років з початку заснування таких фондів - не більше ніж 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів.

3.4. Особа під час провадження нею діяльності з управління активами пенсійних фондів зобов'язана здійснювати контроль за структурою цих активів в межах, передбачених законодавством, інвестиційною декларацією та договором, укладеним з радою пенсійного фонду.

IV. Загальні обмеження інвестиційної діяльності щодо активів пенсійних фондів

4.1. Особі під час провадження нею діяльності з управління активами пенсійних фондів забороняється: формувати пенсійні активи за рахунок позикових (кредитних) коштів; надавати майнові гарантії, забезпечені пенсійними активами, або будь-які кредити (позики) за рахунок пенсійних активів;

укладати угоди купівлі-продажу або міни пенсійних активів з обов'язковою умовою зворотного викупу; емітувати будь-які боргові цінні папери та похідні цінні папери; придбавати цінні папери, емітентами яких є особи, визначені в абзаці другому пункту 2.3 розділу II цього Положення.

4.2. Купівля-продаж акцій (з урахуванням вимог пункту 3.1 розділу III цього Положення), облігацій українських емітентів Особою проводиться виключно на організованому ринку капіталу з дотриманням вимог Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

(абзац перший пункту 4.2 у редакції рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, від 24.04.2018 р. N 247, із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

Купівля-продаж акцій, облігацій українських емітентів може здійснюватись не на організованому ринку капіталу з дотриманням вимог Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення", цього Положення та інших нормативно-правових актів у разі:

(абзац другий пункту 4.2 у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.11.2012 р. N 1618, із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746)

реалізації переважного права придбання акцій українських емітентів при здійсненні такими емітентами додаткової емісії акцій, якщо акції цього емітента входять до складу активів пенсійного фонду;

вимоги щодо здійснення обов'язкового викупу відповідно до законодавства про акціонерні товариства емітентом акцій, які входять до складу активів пенсійного фонду;

продажу цінних паперів, допуск яких до торгів на організованих ринках капіталу зупинено та скасовано операторами цих ринків;

(абзац п'ятий пункту 4.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746) купівлі акцій українських емітентів, що не допущені до торгів на організованому ринку капіталу, за обсягом не більше 10 відсотків загальної вартості пенсійних активів;

(пункт 4.2 доповнено новим абзацом шостим згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.04.2018 р. N 247, у зв'язку з цим абзаци шостий, сьомий вважати відповідно абзацами сьомим, восьмим, абзац шостий пункту 4.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746) купівлі-продажу цінних паперів за умови здійснення розрахунків за принципом "поставка проти оплати".

(абзац сьомий пункту 4.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746) Особа здійснює операції з цінними паперами відповідно до вимог чинного законодавства із залученням інвестиційних фірм шляхом укладення відповідних договорів.

(абзац восьмий пункту 4.2 із змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.09.2021 р. N 746) 4.3. Інвестування пенсійних активів, призначених для покриття суми пенсійних зобов'язань щодо здійснення виплат пенсії на визначений строк, може здійснюватися в боргові цінні папери з фіксованим доходом та шляхом розміщення на банківських депозитних рахунках відповідно до вимог цього Положення окремо від інших пенсійних активів. Пенсійні зобов'язання щодо здійснення виплат пенсії на визначений строк нараховуються з дати укладення адміністратором договору про виплату пенсії на визначений строк із учасником недержавного пенсійного фонду.

4.4. Усі надходження на поточні рахунки фонду мають бути використані за цільовим призначенням відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення протягом двох тижнів з дати зарахування цих коштів.

4.5. У разі невідповідності складу та структури активів пенсійного фонду вимогам, встановленим законодавством, особа зобов'язана:

повідомити адміністратора та раду пенсійного фонду протягом 3 робочих днів з дня виникнення зазначеної невідповідності;

привести склад та структуру активів пенсійного Фонду у відповідність до законодавства протягом 30 днів або протягом 2 місяців, якщо невідповідність виникла внаслідок припинення на організаторах торгівлі котирувань цінних паперів, що складають активи пенсійного фонду.

**Директор департаменту
спільного інвестування та регулювання
діяльності інституційних інвесторів**

О. Симоненко